

Depremi Düşündükleri

– KARAM-41 · 13 Şubat 2023

Bir deprem oldu, bir anda. Bazılarımız normal artçı gibi, kılımızı kıpırdatmadan sakince izledi. Belki de o an, çoğumuz kızartılmış ekmeğimizi yiyor, sütümüzü keyifle içiyorduk uykudan uyanmanın mahmurluğuyla.

Oysa olay hiç de öyle değildi. Durum vahimdi. Depremi bilenler, ya da yaşayanlar endişeli bakışlarla, buruk bir yürekle, telaşla izlemeye başlamıştı gelişmeleri. 7.7 şiddetindeki bir depremin nelere sebep olabileceğini biliyorlardı çünkü.

Birçoğumuzun endişe bile duymadığı o anlarda, binlerce vatandaşımız enkaz altındaydı, mağdurdu, telaşlıydı, perişandı, gözleri yaşlıydı. Hele öğleden sonra yaşanan ikinci deprem, asrın felaketine sebep olmuştu. Zaman ilerledikçe, haberler netleştikçe, bilgiler çoğaldıkça “bir dakika, galiba olay ciddi...” demeye başladık.

On ilimizi kapsayan bu felaket, gerçekten de vahimdi. 1999 yılında, Gölcük’deki depremi yaşayan biri olarak, olayın vahametini anlayabilmekteyim. Daha önce, “artçı”nın bile ne olduğunu bilmeyen ben. Depremden sonra “bir iki hafta içinde toparlanırsınız, her şey normale döner” diye düşünüyordum. Fakat gün geçtikçe, gerçeklerle yüzleşmeye, daha çok üzölmeye, daha çok tedirgin olmaya başlamıştım. Bu depremin, bizim yaşadığımız depremden daha da vahim olduğu ortadadır. Acıları ve süresi de daha uzun olacaktır. Rabbim maruz kalanlara yardım eylesin, acılarını dindirsin kısa zamanda yüzleri gülsün. Depremden bihaber ve toplumsal olaylara duyarsız kalanların, şimdi gidip, deprem ortamını yaşamasını isterdim. Gitseler de depremi yaşayamayacak, sonuçları ile yüzleşeceklerdir. Olsun bu kadarı da ibret almaya, uyanmaya, silkinmeye belki yeterdi.

Artık gereksiz bencilliklerin, küsmelerin, kızmaların, kırmaların ve kırılmaların ne kadar gereksiz olduğunu anlamamız gerek mi yor mu? Sevdiğimiz insanları bir anda kaybedebileceğimizi, şaşaalı eşyalarımızın, nadide yemeklerimizin, arabalarımızın, katlarımızın, yatlarımızın bir anda yok olabileceğini artık bilmemiz gerek mi yor mu?

Yemek beğenmeyen, toplu ulaşım aracına binmeyen, fırının yolunu bilmeyen, yumurtanın ekmeğin fiyatından habersizlerin, bir anda ekmeğ kuyruğuna geçebileceğini ne zaman anlayacağız?

Sevdiğimiz insanları görmeyi, ziyaretleri, gerçekleştirmeyi düşündüğümüz hayır ve hasenatları daha ne kadar erteleyeceğiz? Elimizde ne kadar yaşayacağımızın tapusu var mı acaba? Yoksa kariyer edinme, daha çok kazanma hırsı, makam sevdası, mı bu duygularımızı engelledi durdu? Oysa “sonra”nın sonrası yokmuş, bunu bu depremde bir kez daha gördük.

Dün hayatta olan insanların, eşyaların, evlerin bir kısmı, bu gün yok maalesef. Canını kurtaranlar, malını kaybetmeye üzülemiyor bile. Şu da göröldü ki; bazen hayatımız, kurtuluşumuz, dostlarımızın ve iyi insanların gayretlerine, bizi önemsemelerine, bitmez tükenmez engin sevgilerine, merhametlerine özverilerine bağlı.

Haberlerlerde, “94 saat sonra; aç susuz, bitkin, yaralı, moralsiz, yakınlarının ne olduğunu merak etmenin endişesi içinde” enkazdan çıkarılanların, elleriyle zafer işareti yaptıklarını görünce, çadırlarda sıcacık

ekmeği, ateşin başında tebessümle yiyenleri gördükçe, hayatımızın pamuk ipliğine bağlı olduğunu, aslında evimizin, kendimizin ve kalıcı olmadığını, giydiğimiz elbisenin, kullandığımız eşyanın markasının çokta önemli olmadığını, yediğimiz yemeğin, kurduğumuz sofranın albenili olmasının da çok önemli olmadığını daha iyi anlamaktayız.

Depremzedeyi kurtaranın, kurtarılandan daha çok sevindiğini, gözyaşlarına boğulduğunu gördüğümüzde, pahalı telefonlarımızın, arabalarımızın, yazlığımızın, zenginliğimizin de bu insani duyguların yanında ne kadar ucuz ve anlamsız kaldığını daha bir idrak edebiliyoruz.

Ya da milyonlarca liraya aldığımız konutun belki de mezarımız olabileceğini, üstümüzdeki paltonun, basit bir battaniyenin, sıcak bir yudum çayın, çorbanın, ekmeğin, yeri geldiğinde ne kadar kıymetli olabileceğini de gördük.

Kızını kaybeden bir anne anlatıyor; “iki gün evvel kızıma şu evi satın alarak anahtarlarını verdim. Kızıma mezar olacağını nereden bilebilirdim.”

Bir başka depremzede; “Dünyanın eşyasını aldım evime, son teknoloji küçük ev aletleri...Marka marka kıyafetlerle doldurdum dolabımı. Ama depremden kaçarken ayaklarım çıplaktı... Ne kadar değersizmiş aslında her şey... Dünya’da nefes alıyorsan sevdiklerinle birlikte büyük hazine o, geriye bırakacağın çöp. Dünya’da bir nefes kadar”sın, o da rahat alırsan nefesini ne mutlu...rahat nefes alalım sevdiklerimizle...” Mutluluk sağlıklı ve sevdiklerimizle birlikte olmaktan geçmiyor mu?... Bu dünyaya niye geldik acaba? Yiyip içip keyif çıkarmaya mı? Bencilce yaşayıp, “acılar ve sevinçler karşısında bana ne” duygusuyla günümüzü gün etmeye mi?

Peki, maksadımız insan mı olmak, yoksa “gibi” şeklinde taklit olarak mı yaşayacağız? Eğer adam gibi insan olacaksak; “sevmeyi, saymayı, değer vermeyi, anlamayı, paylaşmayı, hor görmemeyi, ahde vefayı, yardımlaşmayı, affetmeyi, ötelememeyi, vicdanı, empatiyi, adaleti, şefkati, mertliği, tevazuyu, yardımlaşmayı, yüreklere dokunmayı, biz olmayı” vb. bilip içselleştirerek yaşamamız gerekiyor. Böylesi duyguları satın alamazsınız, değer biçemezsiniz. Hayatta anlamlı yaşamak, bu değerleri severek yaşamanızdan geçmektedir.

Kalbini kırdığımız bir insanın, istesek de gönlünü almaya vaktimiz olmayabilir. Göçük altında gördük ki, hakkı hukuku geçenlerle helalleşmek istememiz de yeterli değil. En güzeli kırmamak, üzmemek. Üzmüşsek vakit kaybetmeden telafi etmektir.

Telaşa, aceleye, hırsa, bencilige gerek yok. Bazı şeyleri değiştirmek, sahiplenmek elimizde değil. Neyin hakkımızda hayırlı olduğunu da bilemiyoruz. Kaçırđığımız trene kızacağımıza, “hayırlısı” diyebilsek. Elimizden gelen gayreti gösterdikten sonra “hayırlısı” diyebilsek. Belki daha huzurlu yaşarız. Bir de hayatın hayal olduğunu, dostluğun, iyiliğin güzel şeylerin makbul olduğunu anlayabilsek.

Hayat kısa, kendimiz olalım, insanın değerini bilelim, doğal olalım. Yüreğimize bir sevgi pınarı akıtalım. Böylesi afetlerden ders almasını bilelim. Kalbimizi güzel hasletlerle besleyelim. Unutmayalım ki, zenginlik, makam emanet. Kalıcı olan insanlık. Sevdiklerimizin kıymetini bilip kalbini kırmayalım. Emanet olan canımızı, ne zaman nerede nasıl teslim edeceğimiz inanın belli değil.

Bu depremde, emeği ve gücü ile eşya ve parası ile gönlü ile katkıda bulunanlara ne kadar teşekkür etsek azdır. Minnetimi, şükranlarımı, takdirlerimi bu koca yürekli güzel insanlara gönderiyorum. Gün, yüreğimizin sesini dinleme, gönüllere dokunma zamanıdır. Sevgimizi, imkânlarımızı paylaşma

günüdür. Acılarımıza, üzüntülerimize, sıkıntılarımıza derman olma günüdür. Biz olma, el atma, yaralarımızı sarma günüdür. Çare arama, çare olma, moral verme, dayanışma, yardım etme günüdür. Kalbimizle, dualarımızla acısı olanların yanında olma günüdür. Rabbim hayatını kaybedenlere, rahmetler nasip eylesin. Yaralılara acil şifalar, yakınlarını kaybedenlere sabırlar, metanetler diliyorum. Sevgiyle kalın...

Seyfettin Karamızrak